

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA

Warszawa, dnia 21 września 2017 r.

Druk nr 600

Pan

Stanisław KARCZEWSKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

**w 40. rocznicę powstania i rozpoczęcia działalności przez Polski
Komitet Obrony Życia, Rodziny i Narodu.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy senatora Jana Żaryna.

(-) Anna Maria Anders
(-) Grzegorz Bierecki
(-) Jerzy Czerwiński
(-) Dorota Czudowska
(-) Robert Gawel
(-) Stanisław Gogacz
(-) Jan Hamerski
(-) Stanisław Kogut
(-) Małgorzata Kopiczko
(-) Waldemar Kraska

(-) Andrzej Pająk
(-) Tadeusz Romańczuk
(-) Jarosław Rusiecki
(-) Czesław Ryszka
(-) Janina Sagatowska
(-) Aleksander Szwed
(-) Antoni Szymański
(-) Kazimierz Wiatr
(-) Jan Żaryn

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w 40. rocznicę powstania i rozpoczęcia działalności przez Polski Komitet Obrony Życia,
Rodziny i Narodu**

28 maja 1977 r., z inicjatywy prawnika Mariana Barańskiego, powstał Polski Komitet Obrony Życia i Rodziny, który wkrótce, na życzenie ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, zmienił nazwę na Polski Komitet Obrony Życia, Rodziny i Narodu. Była to nielegalna organizacja opierająca się na tradycji i myśli Narodowej Demokracji.

Inspiracją do powstania PKOŹRiN były założony w 1976 r. Komitet Obrony Robotników oraz działalność Walentego Majdańskiego w obronie życia dzieci nienarodzonych. Celem komitetu było zniesienie ustawy o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z 1956 r. oraz obrona praw rodziny i narodu w duchu oraz w tradycji obozu narodowego.

Pod tekstem oświadczenia podpisali się: Tadeusz Wołynowicz (właściwie ks. Tadeusz Dzięgiel), Zofia Bogusławska, Anna i Janusz Bukowscy, ks. Bogusław Jerzycki, ks. Stanisław Tworkowski, Tomasz Jankowski, Kazimierz Piotrowski, Zbigniew Raginia i Jerzy Zieliński. W wydanej 28 maja „Odezwie” członkowie PKOŹiR określali się jako „grupa niezależnych Polaków ożywionych wspólną ideą”.

Polski Komitet Obrony Życia i Rodziny na początku wydawał konspiracyjnie pismo „Informator”. Wkrótce organem PKOŹRiN stała się „Samoobrona Polska”. Większość artykułów była autorstwa Mariana Barańskiego, a jako współautorzy występowali m. in. ksiądz Tadeusz Dzięgiel, Tomasz Jankowski, Krzysztof Kawęcki. „Samoobrona Polska” przekazywana była – za sprawą współpracujących z PKOŹRiN księży pallotynów – do prawie wszystkich seminariów duchownych. Zajmowała się przede wszystkim szerzeniem wiedzy o prawdziwej historii Polski i myśli politycznej ruchu narodowego, obroną praw rodziny i narodu oraz propagowaniem obrony życia dzieci nienarodzonych.

9 sierpnia 1977 r. członkowie PKOŹiR przeprowadzili akcję informacyjną podczas Warszawskiej Pieszej Pielgrzymki Akademickiej na Jasną Górę, w której uczestniczyło

ponad 25 tysięcy pielgrzymów. Akcja została bardzo dobrze przyjęta przez pielgrzymów, a PKOŹRiN zyskał rozgłos.

PKOŹRiN cieszył się wsparciem m.in. ks. biskupa Zbigniewa Kraszewskiego. Pierwszą szerszą akcją przeprowadzono jesienią 1977 r. przeciw obowiązującej ustawie o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z 1956 r. Wsparł ją Prymas Stefan Wyszyński. Członkowie PKOŹRiN zebrali do 21 grudnia 1977 r., mimo szykan ze strony SB, ponad 12 tysięcy podpisów pod wnioskiem do Sejmu PRL z żądaniem zniesienia tej ustawy. Inicjatorzy dążyli do zainteresowania tą kwestią możliwie szerokich kręgów społeczeństwa, przede wszystkim duchowieństwa, lekarzy, prawników, a także ugrupowań opozycji demokratycznej. PKOŹRiN wystosował apel – który pozostał niestety bez odzewu – o wsparcie akcji do Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Komitetu Obrony Robotników i Klubów Inteligencji Katolickiej.

W sytuacji propagowania przez władze PRL przerywania ciąży walka o życie dzieci nienarodzonych była obowiązkiem nie tylko moralnym, ale i narodowym. Działalność PKOŹRiN spowodowała, że zaczął się organizować ruch obrony nienarodzonych, który dziś ma swoich licznych kontynuatorów.

Kolejnym obszarem aktywności działaczy PKOŹRiN było upowszechnianie wiedzy z zakresu prawdziwej historii Polski, przede wszystkim o szczególnie zwalczanym przez komunistów ruchu narodowym. Przeprowadzano prelekcje w kościołach, na nieformalnych zebraniach, organizowano obchody rocznicowe (np. msze święte w intencji Romana Dmowskiego, Narodowych Sił Zbrojnych i inne). Z inspiracji PKOŹRiN w 1979 r. powstała „nielegalna” organizacja – Związek Młodzieży Narodowej (pismo „Szaniec”).

PKOŹRiN, po Porozumieniach Sierpniowych, doprowadził do utworzenia na kilku uczelniach katolicko-narodowej organizacji studenckiej pod nazwą „Polski Związek Akademicki”. Proces rejestracyjny trwał ponad rok (do kwietnia 1981 r.). PZA został rozwiązany przez władze komunistyczne 13 grudnia 1981 r.

Członkowie Polskiego Komitetu Obrony Życia, Rodziny i Narodu byli poddawani przez SB represjom w postaci inwigilacji, rewizji, przesłuchań.

Działalność Polskiego Komitetu Obrony Życia, Rodziny i Narodu była finansowana przez jego członków oraz ze środków uzyskanych z kolportażu „Samoobrony Polskiej”. Działalność Komitetu wspierało kilkudziesięciu współpracowników w całym kraju.

Uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przypominamy o Polskim Komitecie Obrony Życia, Rodziny i Narodu oraz o działalności jego założycieli. Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyłącza się do upamiętnienia przypadającej w tym roku 40. rocznicy powstania Polskiego Komitetu Obrony Życia, Rodziny i Narodu.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
